

the 1990s, the number of people in the world who are under 15 years of age is expected to increase from 1.1 billion to 1.5 billion (United Nations 1994).

There are a number of reasons why the number of children in the world is increasing. One of the main reasons is that the number of children who are surviving to adulthood is increasing. This is due to a number of factors, including improved medical care, better nutrition, and a decrease in child mortality.

Another reason why the number of children in the world is increasing is that the number of children who are being born is increasing. This is due to a number of factors, including a decrease in the age at which women are having children, and an increase in the number of children who are surviving to adulthood.

The number of children in the world is increasing, and this is a cause for concern. There are a number of reasons why this is a cause for concern, including the fact that the number of children who are living in poverty is increasing, and the number of children who are being abused is increasing.

There are a number of things that can be done to help reduce the number of children in the world. One of the most important things is to improve the health care of children, and to ensure that all children have access to education.

Another important thing is to reduce the number of children who are being born. This can be done by providing women with access to family planning services, and by educating women about the benefits of smaller families.

It is important to take action now to reduce the number of children in the world. If we do not, the number of children in the world will continue to increase, and this will have a negative impact on the world's resources and the environment.

There are a number of things that can be done to help reduce the number of children in the world. One of the most important things is to improve the health care of children, and to ensure that all children have access to education.

Another important thing is to reduce the number of children who are being born. This can be done by providing women with access to family planning services, and by educating women about the benefits of smaller families.

It is important to take action now to reduce the number of children in the world. If we do not, the number of children in the world will continue to increase, and this will have a negative impact on the world's resources and the environment.

There are a number of things that can be done to help reduce the number of children in the world. One of the most important things is to improve the health care of children, and to ensure that all children have access to education.

Another important thing is to reduce the number of children who are being born. This can be done by providing women with access to family planning services, and by educating women about the benefits of smaller families.

It is important to take action now to reduce the number of children in the world. If we do not, the number of children in the world will continue to increase, and this will have a negative impact on the world's resources and the environment.

EYÜP AYGÜN TAYŞIR • 4 Hane 1 Teslim

EYÜP AYGÜN TAYŞIR 1979'da İstanbul'da doğdu. Lisans eğitimini Anadolu Üniversitesi'nde, yüksek lisans ve doktora eğitimlerini ise Marmara Üniversitesi'nde Yönetim Bilimi alanında tamamladı. 2011-2012 yılları arasında ABD'de Boston Üniversitesi'nde misafir araştırmacı olarak görev yaptı. Bu süreçte sivil toplum kuruluşlarının yönetimi konusunda araştırmalar yürüttü ve yönetim dersleri verdi. 2014 yılında Yönetim ve Strateji alanında doçent unvanı aldı. Halen Marmara Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak görev yapmakta ve Boğaziçi Üniversitesi Atatürk Enstitüsü'nde Modern Türkiye Tarihi alanında ikinci doktora eğitimini sürdürmektedir. Pozitivist bilimin katı gerçekçiliği ile edebiyatın kurgusal ve büyümlü gerçekçilikleri arasında salınarak yaşamaktadır.

İletişim Yayınları 2336 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 391

ISBN-13: 978-975-05-1997-0

© 2016 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2016, İstanbul

EDITÖR Levent Cantek

YAYINA HAZIRLAYAN Duygu Çayırıcıoğlu

KAPAK Deniz Karagül

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Aybars Yanık

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11

Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 11935

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

EYÜP AYGÜN TAYŞIR

4 Hane 1 Teslim

Tüm babalara...

*Bismillah tû Hafız Post
İnsanoğlu babasızdır
– Ece Ayhan*

O zaman, Nurgöl'e...

İÇİNDEKİLER

I. Hane

<i>Teneke Mahallesi'nde Bir Gecekondu</i>	13
<i>Cinli Ev</i>	25
<i>Plakçı Dükkânı</i>	33
<i>İki Yaka Bir Arada</i>	41
<i>Camide Başlayıp Genelevde Biten Bir Bayram Günü</i>	49
<i>Kandilli Rasathanesi'nde</i>	57
<i>Bostancı'da Bir Apartman Dairesi</i>	69
<i>Nasihatler</i>	79
<i>Kahvede Başlayan Sıradan Bir Gün</i>	91
<i>Ziyaretler</i>	99

II. Hane

<i>Şampiyonluk Kutlaması</i>	109
<i>Çengelköy'de Bir Apartman Dairesi</i>	117
<i>Bostancı'da Bir Korku Tüneli</i>	129
<i>Feza Apartmanı'nda Daireler</i>	141
<i>Aynı Şehirde Gurbet</i>	149
<i>Özlem</i>	157
<i>Kar Örttü Üstümüzü</i>	163
<i>İftar</i>	175

<i>Çelişkiler</i>	183
<i>Para Budalası</i>	191
<i>Her Başlangıç Bir Bitiş</i>	197

III. Hane

<i>Feza'nın Arka Bahçesi</i>	207
<i>Misafir</i>	221
<i>Erkek Erkeğe</i>	229
<i>Okulda</i>	237
<i>Baharla Gelenler I</i>	243
<i>Baharla Gelenler II</i>	249
<i>Buz Gibi Soğuk Sudan İçen?</i>	255
<i>Güneye Gidelim</i>	265
<i>Şampiyon Türkiye</i>	269
<i>Ayrılık</i>	275
<i>Katil Kim?</i>	277
<i>Sayın</i>	283
<i>Teneke Mahallesi'nden Haberler</i>	291
<i>Düş Kırığı</i>	297
<i>Geldikleri Gibi Gittiler</i>	305

IV. Hane

<i>Sakızlı Sohbet</i>	311
<i>Kadıköy</i>	319
<i>Ömer'in Gelişi</i>	323
<i>Karanlıkta</i>	331
<i>Naim'in Uyanışı</i>	339
<i>Baba - Oğul - Kadıköy</i>	345
<i>Kapalı Balkon Sefası</i>	351
<i>Kadıköy'ün Derinliği</i>	361
<i>Raşit'in Ölüm Döşegi</i>	367
<i>Mezarıcı</i>	371

Teslim

<i>Kendi Efkârımca Okur Yazarım</i>	377
---	-----

I. Hane

Teneke Mahallesi'nde Bir Gecekondu

Sözün kısası, yine evleneceğim! Göreceksin, yeni ve parlak bir evlilik yapıp her şeyi düzelteceğim!

– Thomas Mann, Buddenbrook Ailesi

“Neden hayallerimin bu denli uzağında oturuyorum?”

Nalân'ın kendini bildi bileli kafasını kurcalayan soruydu bu. Hayallerine yaklaşmak için hayaller kurmuş, dilekler dilemiş, adaklar adanmış, planlar yapmıştı fakat aradaki mesafe bir türlü kapanmak bilmemişti. Şimdi yine bir fikri vardı. Ona bu fikri verense gazetede gördüğü bir ilandı. Babasının yıpranmış gömleğinin kol ağzında düşmeye meyyal bir diş gibi sallanan düğmeyi sağlamlaştırırken, aklı o ilandaydı.

Nisan güneşinin boyası dökülmüş ahşap çerçevelere tutunan geniş camları eriterek içeri dolduğu odada, dikiş iğnesi kan emici bir sinek gibi alçalıyor, gömleğin narin kumaşında incecik bir delik açarak bir an gözden kaybolduktan sonra yeniden tavana doğru yükseliyordu. Nalân, son düğümü de atınca, ipi dişlerinin arasında sıkıştırıp kopardı; dikiş iğnesini iplik sarılı makaraya saptı ve cüce bir semazenin sikkesini akla getiren gümüş rengi yüksüğü parmağından hırsla çıkardı. “Adaksa adadık, duaysa ettik, sadakaysa verdik. Artık başka çarem kalmadı!” Zihninde annesinin öfkeli bakışlarıyla karşılaşınca, kararlılık yerini korkuya bıraktı: “Ya annem duyarsa? Ya ilanı verenin niyeti başkaysa?” Düşündükleri cesaretini kırdı. “Yaza-

yım, kenarda dursun, istersem gönderirim, istemezsem yırtar atarım!” Evet, bu daha mantıklıydı.

Dikiş malzemelerini lacivert renkli teneke kutuya bırakırken, yuvarlak kutunun etrafına resmedilmiş, içi çikolata taneleriyle dolu kurabiyelere baktı. Ağzı sulandı; yutkundu. Kapaksız kutuyu odanın pencereleri boyunca uzanan divanın altına doğru itip bir lale bahçesine öykünen divan örtüsünü düzeltti. Oturduğu minderden kalktı; tam olarak üç buçuk adım tutan bir yürüyüşle odanın diğer ucuna gitti ve kapının yanında duran sandalyenin üzerinden hasır örgülü çantasını aldı. Elinde çantası tekrar mindere döndü. Sayfalarını şarkı sözleri, şiirler, pratik bilgiler, ünlülerin adresleri ve zaman zaman aklına esen düşüncelerle doldurduğu defterini çıkardı. Defterin arasına sakladığı gazete parçasını bulup bir kez daha okudu.

İlanı gazetede gördüğünde hemen cevap yazmayı istemiş ancak cesaret edememişti. Hem o zamanlar annesi, her gün yeni önerilerle geliyor ve umutlanmasına sebep oluyordu. Olmamıştı işte! Boğaz'ın manevi bekçisi Telli Baba bile çare bulamamıştı derdine. Yıkılan hayallerinin enkazı altında sıkışıp kaldığı o anlarda bu ilan, ufukta beliren tek umut ışığıydı.

Elinde bir kalem ve defterinden koparttığı boş bir sayfa, yazacaklarını düşünmeye çalışıyor, ancak annesini zihninden kovmayı beceremediğinden bir türlü başlayamıyordu. Nalân en çok annesinden korkardı çünkü evde hâkimiyet Muhlise Hanım'ındı. Nalân'ın babası Raşit, karısı tarafından alınan ve tüm ailenin yaşamını etkileyen kararlardan haberdar olduğunda o kadar geç olurdu ki, o anlarda karısına belalar okuyup yakası açılmadık küfürler etmekten başka bir şey gelmezdi elinden. Muhlise Hanım, hayal gücünün sınırlarını zorlayan bu küfürlerin iddialı vaatleriyle, vaat edenin kudreti arasındaki tezadı düşünerek gülümser ve kocasının duyamayacağı kadar kısık bir sesle, “Pis adam!” derdi. “Pis adam!”

Karı koca Arap asılıydılar; bu yüzden evde Arapça ve Türkçe bir arada konuşulurdu. Tam olarak Arapça da denemezdi konuştukları bu dile; Siirt'te, köylerinde öğrendikleri, o bölgeye özgü bir dildi kullandıkları. Muhlise Hanım ve Raşit, birbir-

leriyle genellikle bu dilde, çocuklarıyla da kimi zaman Türkçe, kimi zaman Arapça, kimi zaman da iki dilin iç içe geçtiği bir dille konuşurlardı. Çocuklar Arapçayı anlar fakat yanıtlarını mutlaka Türkçe verirlerdi. Evin dışındaysa, bir akraba ya da hemşeri ile konuşulmadığı sürece, hepsi bir çeşit Türkçe konuşurdu.

Nalân yazmaya başlayacaktı ki, “Mektuba tarihle başlanır çocuklar!” diyen ilkokul öğretmenini hatırladı birden. Ortaokul ikinci sınıfta son bulan eğitimiyle ailedeki en tahsilli kişiydi. Kardeşi Kemal, ilkokulu zor bitirmişti. Okula düzenli olarak gelen, ancak vaktinin çoğunu okulun bahçesinde geçiren bu çocuktan illallah eden öğretmenleri, çareyi onu sınıfta bırakmaktan vazgeçip bir an önce mezun etmekte bulmuşlardı. O gün bugündür, annesinin dua vaadiyle ikna ettiği tanıdıkların yanında çalışıyordu Kemal. O günlerde de, Hamza’nın kahvesinde çay dağıtmak ve ortalığı temizlemekle meşguldü. Raşit’in bir okul binasının önünden geçtiği bile şüpheliydi. Muhlise Hanım ise, kızların işinin okumak değil, ev işlerine yardım etmek ve daha çocukken evlenmek olduğu bir yer ve zamanda doğmuş olduğundan okula hiç gitmemişti. Fakat ileriki yıllarda, kocasının itirazlarına kulak asmadan okuma yazma seferberliği eğitimlerine katılmış ve Türkçe okuma yazmayı öğrenmişti. Bu sayede, imza atması gereken durumlarda kocası gibi parmak basıp rezil olmaktan kurtulmuş, eciş bücüş harflerle de olsa adını yazarak imza atabilir hale gelmişti. Bu başarısından aldığı cesaretle, bir komşusundan Arapça harfleri okuyacak kadar Kuran dersi de almıştı.

Nalân’ı korkutan, annesinin yazıyı okuyabiliyor olması değildi sadece. Kadın, yüzünü de okuyabiliyordu kızının. Hem de akıcı bir şekilde. Şimdi çıkıp gelecek olursa, ne yaptığını yüzüne baktığı gibi anlardı. İşte bu sonu olurdu. Bir kadının, bir erkeğe mektup yazıp buluşmak istemesiyle, kötü yola düşmesi arasında fark görmeyecek bir kadındı Muhlise Hanım. Nalân, hemen herkes kısa süren evliliğinin bitişinde kendisinin de önemli kusurları olduğunu düşünürken bunun hiç de iyi olmayacağını biliyordu ama başka çaresi de yoktu. Ne yaptılarsa, dul

demenin hakaret olacağı bu genç kadına hayırlı bir kısmet bulamamışlardı. İş başa düşmüştü artık.

Acele etmeliydi. Ayın kaçı olduğunu tahmin edebiliyordu ama hem emin olmak hem de ne yazacağını düşünmek için, yerinden kalkıp yeşim rengi duvara çakılı paslı çivide asılı duran takvime doğru ilerledi. Annesi her gece yatsı ezanından sonra en üstteki yaprağını kopartıp arkasındaki yazıları okumayı alışkanlık edindiğinden, takvim hiç şaşmazdı. 2 Nisan 1973 Pazartesi. Erkek ismi: Civan... Kendisi için özel anlamlar ifade eden kavramları umulmadık an ve yerlerde karşısında gören insanların şaşkınlığıyla, “Dayım nasıl acaba? Epeydir de gelmiyor,” diye düşünerek yerine döndü. Mindere oturunca defteri kâğıdın altına yerleştirdi. Kâğıdın sağ üst köşesine tarih atıp yazısına özenerek yazmaya koyuldu.

2 Nisan 1973

“İlanınızı okudum. 21 yaşındayım. Çok kısa süren bir evlilik yapmış çocuksuz bir bayanım. Aylemle yaşıyorum. Buğday tenli orta boylu ve siyah saçlıyım. Sizin gibi niyeti ayle kurmak olan iş güc sahibi bir beyle tanışmak isterim.”

Rumuz: Yaralı Kalp

Söyleyenin kendisi olduğunu hayal ettiği bir şarkıdan geliyordu bu rumuz. Şarkıcının sesini taklit ederek usulca mırıldanmaya başladı:

*Ne olurdu bütün hayat boyu senin elinde açıp solsaydım
Kalbindeki sevgilinin yerinde ben olsaydım.*

Menteşelerin gıcirtısından, üzeri mahallenin çocukları tarafından çizilmiş tuhaf şekiller ve yazılarla dolu tahta bahçe kapısının açıldığını anlayarak ürperdi. Şarkıyı hemen kesti; mektubu ilanla birlikte defterin arasına kaldırıp, defteri çantasına koydu ve telaş içinde kapıya yöneldi. Bahçe kapısını açıp içeri girenin Efsun’un kızı Lal olduğunu da, işte o zaman anladı. Korktuğunun başına gelmemiş olmasının verdiği rahatlama hissiyle kıza gülümsedi. Yüzünü gizlemek istercesine ayak uçlarına bakan küçük kız, bir eliyle içinde iki parça kumaş olan

torbayı uzatırken, diğer elinin işaretparmağıyla Şerife Hanımların evini işaret etti. Bu ev, mahallede içinde hem telefon hem de televizyon olan az sayıdaki evden biriydi. Belli ki, Şerife Hanım üzerlerine kanaviçe işlenmesi için Muhlise Hanım'a göndermişti bu kumaşları.

Nalân, torbayı kızın elinden aldı; tam kapıyı kapatacakken çocuğun kapının hemen yanından başlayıp evin duvarı boyunca sıralanmış boş bidonları işaret eden parmağını fark etti. Küçük kızın su istediğini anlayan genç kadın, yüzünde acı bir tebessüm, "Acaba bir gün benim de çocuklarım olacak mı?" diye düşünerek mutfağa doğru yürümeye başladı. Mutfaka girdi; evde elektrik bulunmadığından asli görevini yerine getiremeyen buzdolabının kapısını açıp küçük, plastik bir bidon çıkardı. Elinde bir bardak suyla geri döndüğünde kapıda kimse yoktu. Hem kızın yan bahçeye geçip geçmediğini kontrol etmek, hem de açık bahçe kapısını kapatmak niyetiyle, önündeki bir çift terliği ayaklarına geçirip dışarı çıktı. Çıkar çıkmaz da dışarıda havanın evdekinden daha sıcak olduğunu hissetti. Kızı yan bahçedeki salıncakta sallanırken bulacağından o kadar emindi ki, salıncığın eski bir kilimden yapılma, beşik benzeri oturduğunda, Muhlise Hanım'ın mutfakta yakaladığında tekmeleyip gece ortalıkta göremediğinde saatlerce sokaklarda aradığı Velet'i görünce şaşırdı. İpinden kavradığı salıncığı sarsıp kediye yere indirdi ve ondan boşalan yere kendisi oturdu. Ayaklarını yerden kesmeden, yavaş bir ritimle ileri geri sallanıp, bedenini ve ruhunu ısıtan güneşin keyfini çıkarmaya başladı. Velet, Nalân'ın ayakları altında, tahtundan edilmiş biçare bir imparator edasıyla biraz söylendiyse de çok uzatmadı. Yürüdü; çevik bir hareketle bahçe duvarının üzerine çıktı; küçük, pembe dilini duvarın üzerindeki oyukta birikmiş yağmur suyuna birkaç kez daldırdı ve sokağa atlayıp gözden kayboldu.

Muhlise Hanım, şimdi üzerinde gecekonduvarının ve kızının sallandığı salıncığın kurulu olduğu ağaç da dahil birkaç ağacın bulunduğu bu arsaya almaya birkaç yıl evvel, Tophane'de bir han odasında devam eden kiracılıklarından kurtulmak gayesiyle karar vermişti. Kararını kolundaki bilezikleri bozdurup pa-

rayı mal sahibine teslim ettikten sonra kocasına açmıştı. Böyleydi. Yaptıklarının doğruluğundan, inançlarından ve izlediği usullerden asla şüphe duymaz, kendince akıllı bulduğu kişilere danışarak karar verir, onu kararının yanlışlığına ikna etmeye çalışan biri olursa var gücüyle kendi mantığını savunur ve karşındaki ısrar ederse kalkar giderdi. Aldığı bir kararın yanlışlığına ikna olduğu o ender anlarda ise asla pişman olmaz ve “Kader!” derdi. “Allah ne derse o!”

Parasının bir arsaya yatırıldığını öğrendiğinde Raşit, müdavimi olduğu kahveden uzağa taşınmak zorunda kalacağı için çılgına dönmüş, tam dört gün boyunca gündüzleri işte, geceleri evde, ileride çocuklarına ve torunlarına miras kalacak küfürlerini haykırmış, en nihayet sesi kısılınca, iki gün de bakışlarıyla sövmüştü karısına. Ne var ki, gidip parasını geri isteyecek cesarete sahip olmadığından sonunda o da razı olmuştu. İşte o zaman, Muhlise Hanım’a, “Burayı al, ileride tapusu çıkınca müteahhide verir birkaç daire alırsın, çoluk çocuğun rahat eder!” diyerek akıl veren uzak akrabasının yardımıyla bulunan ustalar işe koyulup evi göz açıp kapayıncaya kadar inşa etmiş, aile han odasını terk ederek bu gecekonduya taşınmıştı. Böylece, o güne kadar ahirette yerini sağlama almak dışında uzun vadeli hiçbir planı olmamış Muhlise Hanım, yaptığı bu yatırımın geri dönüşünü göreceği günlerin hayaliyle yaşamaya başlamıştı.

Orada yaşamayanların Teneke Mahallesi adını verdikleri, her biri başka âlem gecekonduyla dolu mahalle, Fulya’dan başlayıp sağlıklı sollar dizilmiş gecekonduların arasından geçerek Etfal Hastanesi’nin bahçesine kadar uzanan oldukça uzun bir yokuşun üzerine kurulmuştu. Onların gecekondu yokuşun tepesinde, Etfal Hastanesi’nin arka cephesindeydi. İlk evliliğinde hüsrana uğrayıp baba evine dönen Nalân’ın, evlilik öncesi koluna takılan beş bileziği annesinin avuçlarına bırakarak çeşitli eksiklerinin giderilmesini sağladığı dış cephesi solgun, sarı renkli bu yapı, bir evden çok, gölgesinde beklediği hastaneden medet uman küçük bir çocuğa benziyordu.

İsinma sırası bulutlara geçmiş, rüzgâr birden başlayan bir

şarkı gibi sesini duyurur olmuştu. Gecekonduyu yaparken kesmeye kıyamadıkları ulu çınarın dalları, orkestrayı yöneten şefin sopası gibi boşlukta sallanırken, uzaktan ikinci ezanı duyuldu. Rüzgâr birden sustu. Nalân, “Annem gelir artık, sobayı temizleyeyim,” diye düşündü ve eve yöneldi. Kış çıkmış, kömür neredeyse bitmiş olduğundan gündüzleri soba yakmıyorlardı. Nalân, sobanın altında birikmiş külleri bakır bir tepsinin içine doldurup bahçeye boşalttı. Geri dönüp sobayı tutuşturmaya hazır hale getirdikten sonra ellerini yıkamak için banyoya gitti. Taş zeminin üzerinde, mahalle çeşmesinden doldurulmuş bidonlar, kırmızı bir leğen ve gümüş rengi bir güğüm duruyordu. Leğenin içindeki su, Raşit’in çamaşırlarından sökülen kire boyanmıştı. Burası aynı zamanda evin tek tuvaletiydi. Alaturka tuvaletin deliği tenekeden kesilmiş bir metal parçasıyla örtülmüş, metal parçasının üzerine de büyükçe bir taş konulmuştu. Nalân ellerini yıkarken, sırası yer yer dökülüp bilinmeyen bir ülkenin haritasına benzemiş aynada yüzünün yansımaya baktı. Gençliğin tüm güzelliği oradaydı: buğday rengi temiz bir yüz, kahverengi iri gözler, gülünce üst kısmı görünmez olan pembe dudaklar ve omuzlarından, yeni ütülenmiş siyah bir pelerin gibi dökülerek beline kadar uzanan siyah saçlar. Hâlâ bir kısmetinin çıkmaması akıl alacak iş değildi. Ah, bir de burnu biraz daha küçük olsaydı! Ellerini duvardaki çiviye asılı havluyla kuruladı ve kış ayları boyunca, uyumak dahil her şeyin içinde yapıldığı o odaya döndü yeniden.

Yer minderine oturan genç kadın, neredeyse tüm dünyasını sığırdığı çantasından Ses dergisini çıkarırken, annesinin hâlâ gelmemiş olduğunu ve boşa kaygılandığını düşündü. Dergide ilgisini çeken bir yazı görünce, her şeyi unutup okumaya daldı. Nalân, kendini, özel hayatlarına ilişkin tüm detaylara hâkim olduğu şarkıcı ve aktrislerin yerinde hayal ederdi sürekli. Herkes ona âşık oluyordu bu hayallerde; ama o, âşıklarının en beyefendi olanıyla evlenerek, evinin kadını olmayı tercih ediyordu. Evlilik konusunda artık o kadar umutsuzdu ki, şöhreti, evliliğe giden yolda bir araç olarak kullanıyordu hayallerinde. Salıncağı da bir fotoromandan etkilenerek kurmuştu bah-

çeye. Güzel havalarda eteklerini uçurarak sallanırken, arkasında duran sevgilisinin, kendisini daha hızlı itmesini isteyen şen sesine, “Yeter! Dur artık düşeceksin!” diyerek telaşlı bir karşılık verdiğini hayal ederdi.

Kırmızı renkli yün bir ipliğe geçirilmiş anahtarıyla kapıyı açıp içeri giren Muhlise Hanım, altı ıslak güğümün henüz tutuşmuş sobanın üzerine bırakılınca çıkardığı tıslamayı duymamış olacak ki, ayak bileklerine uzanan pardösüsünü çıkarıp, iş göremez olduğunda sobada yakılmak üzere kömürlüğe atılacak olan ahşap askılığa asarken, kızına seslendi: “Sobayı yaktın mı?”

“Geldin mi anne?” diye karşılık verdi genç kadın. “Ne yaptın?”

Muhlise Hanım, bu iş kızının bir tedbirsizliği ya da dikkatsizliği sonucunda vuku bulmuş gibi, azarlayan ama başkalarını duymasın diye kısık çıkan bir sesle, “Sana büyü yapmışlar!” dedi. Sonra, Nalân’ın korku ve merak dolu bakışlarına aldırmadan seccadesine yönelip ikinci namazının vaktini geçirmemek için aceleyle namaza durdu.

Son rekâtı tamamlamış, selam vermiş, seccadesinin üzerinde dua eden Muhlise Hanım, evde yaşı tam olarak bilinemeyen iki kişiden biriydi. O, doğan çocukların nadiren yaşadığı bir dönemde dünyaya gelmiş, varlığını devlet nezdinde resmiyete dökülebilmek için yıllarca beklemiş, en sonunda, köylerine gelen bir memur sayesinde nüfus cüzdanı sahibi olmuştu. Kocası için de durum farklı olmasa da, aralarındaki yaş farkı aşikârdı. Geçenlerde, akrabalar misafirlğe geldiğinde yapılan bir sohbette, annesinin yaşının kırk civarında olduğunu duymuştu Nalân. Bu durumda babası Raşit ellili yaşlarında olmalıydı ya fazlası da olabilirdi. Muhlise Hanım, kocasıyla arasındaki yaş farkını vurgulamak için, “Annemle babamın düğününü hatırlıyor,” derdi. Raşit, sadece ileride kayımpederiyle kayınvalidesi olarak anılacak bu kişilerin düğününü görmeye kalmamış, Muhlise Hanım ve kardeşi Civan’ı birer yıl arayla doğurduktan hemen sonra hastalanıp ölen kayınvalidesinin cenaze namazında saf da tutmuştu. Bu yüzden, Muhlise Hanım annesini hatırlayamazken, kocası Raşit onu gayet net bir şekilde hatırlıyordu.